

OBSAH

Úvodní slovo: Dvacet let života s Úmluvou	V
O autorech	XI
Seznam použitých zkratk	XIX

ČÁST I. – POČÁTKY A DOSAVIDNÍ BILANCE

1

Tři významné souvislosti ratifikace Úmluvy Českou a Slovenskou Federativní Republikou (<i>Jiří Malenovský</i>)	3
1. Politická souvislost: v pohybu kyvadla	3
2. Ústavněprávní souvislost: syrový a neopracovaný kompromis ...	7
3. Sukcesní souvislost: prostá kuriozita nebo porucha panství práva v Radě Evropy?	11

Fungovanie bývalej Európskej komisie pre ľudské práva (<i>Daniel Šváby</i>)	17
1. EKLP ako kvázi súd prvého stupňa	18
2. Využívanie know-how EKLP po jej zániku	19
3. Vplyv judikatúry EKLP na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva	21

Karel Jungwiert (1993–2012): bilance působení prvního českého soudce u ESLP (<i>Hubert Smekal & Lubomír Majerčík</i>)	25
1. Troje volby Karla Jungwierta	25
2. Mezinárodní soudci pod drobnohledem výzkumů	28
3. Karel Jungwiert: svojí cestou nebo s většinou?	31

Odchylná stanoviska soudce Bohumila Repíka (<i>Jiří Kmec</i>)	37
--	----

Zastupování České republiky v řízení před orgány Úmluvy (<i>Jana Wurstová</i>)	55
1. Proč právě ministerstvo spravedlnosti?	56

Obsah

2. Sbíráání různých zkušeností vládních agentů před ESLP	57
3. Závěr	58
Česká republika před ESLP: bilance prvních dvaceti let z pohledu vlády (<i>Vít Alexander Schorm</i>)	59
1. Zastupování před Soudem	61
2. Implementace odsuzujících rozsudků	66
3. Spoluodpovědnost za stav kontrolního mechanismu	73
Zastupovanie Slovenskej republiky pred ESLP (<i>Marica Pirošiková</i>)	79
Prvních dvacet let před ESLP z pohledu stěžovatelů (<i>David Strupek</i>)	89
ČÁST II. – VNITROSTÁTNÍ APLIKACE ÚMLUVY V ČESKÉ REPUBLICE A NA SLOVENSKU	95
Vliv Úmluvy a její aplikace ESLP na judikaturu Ústavního soudu (<i>Ivo Pospíšil</i>)	97
1. Trajektorie Úmluvy a štrasburské judikatury v rozhodnutích Ústavního soudu: od transformačního věku nevinnosti k dílčím střetům	97
2. Obecně k postoji Ústavního soudu vůči Úmluvě a judikatuře ESLP	98
3. Konec nevinnosti? Dílčí střety nad implementací některých rozsudků ESLP – pokus o systematický přehled	102
3.1. Ústavní soudy z pohledu judikatury ESLP	103
3.2. Spory mezi Ústavním soudem a ESLP nad výkladem Úmluvy	107
4. Závěr	110
... lebo Štrasburg tak povedal. Niekoľko poznámok o vzťahu autorít Slovenskej republiky k autorite ESLP (<i>Ján Štiavnický</i>)	113
1. (Automatický) princíp zrkadla	116
2. (Mechanický) princíp zrkadla	117
3. Princíp zrkadla alebo rozhodnutie nad jeho rámec, ťažko povedať	118
4. Princíp zrkadla, ktorý musel potvrdiť ESLP	119

5. Rozhodnutie pod rámec štandardu zrkadla	120
6. Rozhodnutia nad rámec princípu zrkadla	121
7. Princíp zrkadla týkajúci sa národného práva a priestor na uváženie	123
8. ... lebo právny názor, ktorému autenticky verím, povedal	124
Zjevené pravdy v judikatúre ESLP (<i>Pavel Simon</i>)	127
Úmluva a judikatúra ESLP v ČR: pohľad správnych súdů (<i>Jakub Camrda</i>)	131
Úmluva a český zákonodárce (<i>Jan Kysela</i>)	139
1. Parlamentní rozpravy při vyslovení souhlasu k ratifikaci	140
2. Procesní otázky	142
3. Činnost stálé delegace Parlamentu ČR do Parlamentního shromáždění Rady Evropy	143
4. Reflexe Úmluvy a judikatury ESLP v zákonodárné činnosti	145
Úmluva a judikatúra ESLP: Pohľad správnych orgánů (<i>Jitka Morávková</i>)	149
1. Vývoj implementace Úmluvy a judikatury ESLP v praxi státních orgánů	150
2. Implementace Úmluvy a judikatury ESLP na jednotlivých stupních státní správy	152
3. Další relevantní otázky	153
4. Závěrem	154
ČÁST III. – ŠIRŠÍ PERSPEKTIVY	157
Tři osobní zamyšlení nad výročím Úmluvy (<i>Kateřina Šimáčková</i>)	159
1. Úmluva pohledem fanouška	159
2. Konstitucionalisté a internacionalisté	161
3. České obecné soudy jako ochránci Úmluvy	166
Vliv Úmluvy na transformaci práva a právní kultury v Československu a v České republice po roce 1989 (<i>Pavel Uhl</i>)	171

Vliv Úmluvy na český ústavní pořádek (<i>Jan Wintr</i>) - - - - -	179
1. Přímý odraz textu Úmluvy v textu Listiny - - - - -	180
2. Přímý či nepřímý vliv Úmluvy na porevoluční změny československého zákonodárství - - - - -	181
3. Vliv Úmluvy jako důvodu pro rušení zákonů Ústavním soudem (podle čl. 10 Ústavy před euronovelou) - - - - -	182
4. Týž vliv Úmluvy po euronovele na základě názoru Ústavního soudu, že Úmluva je součástí ústavního pořádku - - - - -	184
5. Vliv judikatury ESLP na výklad těch článků Listiny, jež vycházejí z Úmluvy - - - - -	185
6. Vliv Úmluvy a judikatury ESLP na rozhodování Ústavního soudu tam, kde je ochrana základních práv širší v Úmluvě než v Listině - - - - -	186
7. Zohledňování judikatury ESLP v judikatuře obecných soudů - - -	187
8. Změna českého zákonodárství v důsledku judikatury ESLP - - -	188
9. Vliv kolizí ESLP a Ústavního soudu na změnu judikatury Ústavního soudu - - - - -	189
10. Nepřímý vliv Úmluvy prostřednictvím čl. 6 Smlouvy o EU - - -	190
11. Závěr - - - - -	190

Nesnesitelná těžkost výkonu rozhodnutí: výkon rozsudku ESLP postihujícího segregaci ve vzdělávání

(<i>Pavla Boučková</i>) - - - - -	193
1. Legislativní příčiny segregace - - - - -	195
2. Společenské příčiny segregace - - - - -	196
3. Šetření, inspekce, kontroly - - - - -	198
4. Kdo jsou Romové a jak je poznat? - - - - -	200
5. Problém externí a subjektivní identifikace - - - - -	202
6. Finanční náklady segregace - - - - -	205
7. Dosavadní průběh dohledu nad výkonem rozhodnutí - - - - -	206
8. Nesnesitelná těžkost výkonu rozhodnutí - - - - -	208

Vypořádání se s komunistickou minulostí v judikatuře ESLP a Ústavního soudu z pohledu práva na spravedlivý proces

(<i>Pavel Molek</i>) - - - - -	211
1. Tranzice jako lidskoprávní problém - - - - -	211
2. Některá střeoevropská řešení - - - - -	215
3. Východoněmečtí střelci na hranicích - - - - -	216
4. Česká cesta ke stíhání a k prolomení promlčení stíhatelnosti - - -	222
5. Česká cesta k lustracím - - - - -	228

Kam se poděla většina? O demokratické legitimitě ESLP (Hubert Smekal)-----	231
1. Judicializace politiky-----	232
2. Ani v praxi, ani na papíru-----	234
3. ESLP a demokratická legitimita-----	236
4. Pár závěrečných úvah-----	240
 Kritérium podstatné újmy: krok správným směrem? (Josef Nejedlý)-----	245
1. Kritérium podstatné újmy: zoufalý pokus o regulaci nápadu před ESLP-----	248
2. <i>De minimis non curat praetor</i> a tradiční podmínky přijatelnosti --	253
3. Marné hledání přidané hodnoty kritéria podstatné újmy-----	259
3.1. Podstatná újma-----	262
3.2. Zájem na dodržování lidských práv (první záruka)-----	264
3.3. Řádné posouzení případu vnitrostátním soudem (druhá záruka)-----	265
4. Závěr: <i>Quo vadis, Evropský soude pro lidská práva?</i> -----	268